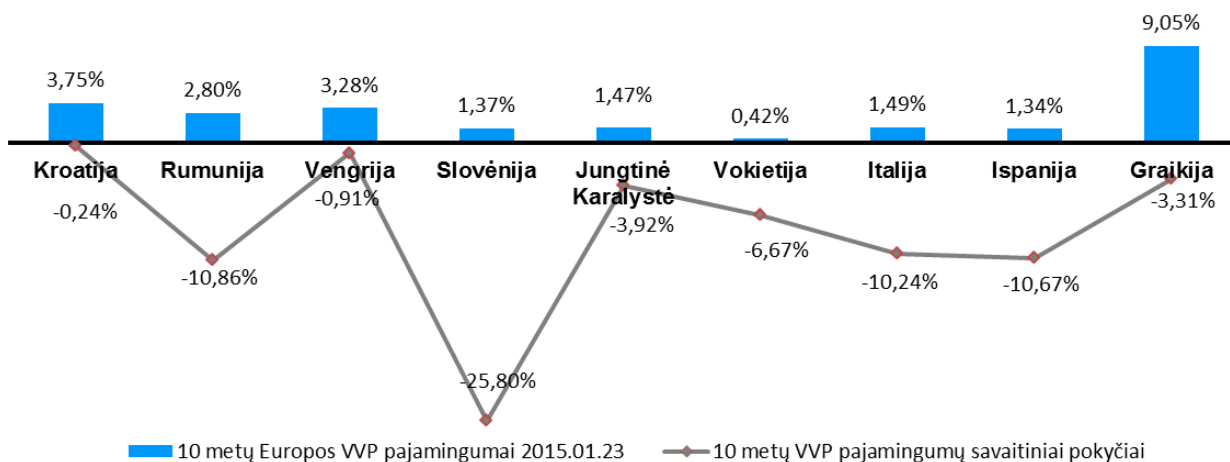

ES valstybių ir jų vertybinių popierių apžvalga

2015 m. sausio 26 d. Nr. 4

ES šalių 10 metų VVP pajamingumai ir jų savaitiniai pokyčiai

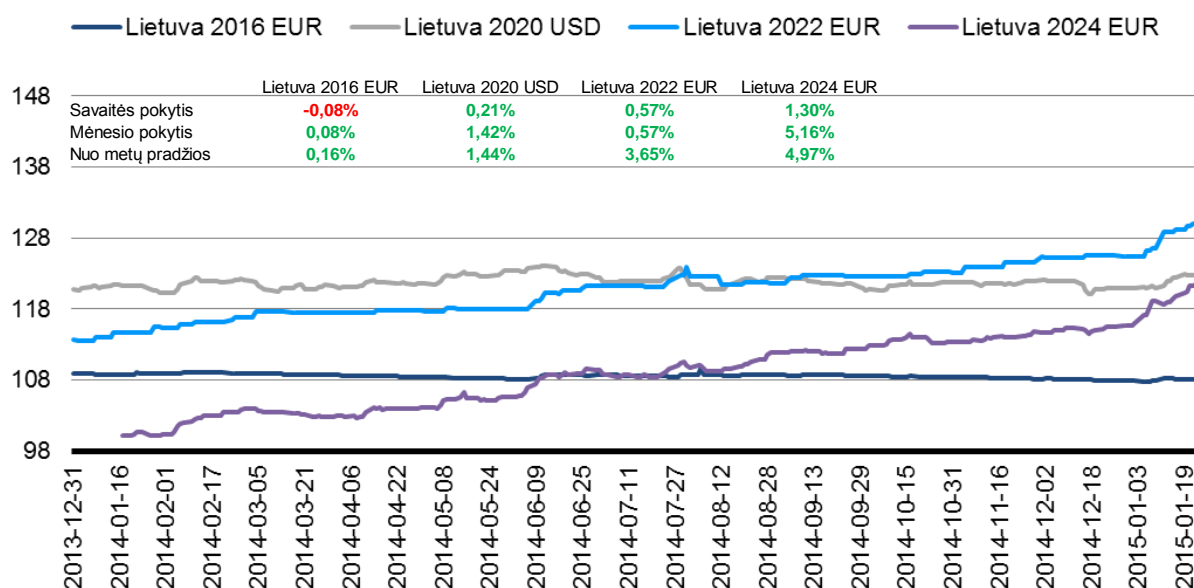

Šaltinis: Bloomberg, MC Wealth Management

Praėjusią savaitę Europos šalių VVP pajamingumai fiksavo neigiamus savaitinius pokyčius. Antrą savaitę besitęsianti neįprastai didelė vyriausybės vertybinių popierių paklausa pradžioje buvo sąlygota Europos Teisingumo teismo paskelbta išvada, jog ECB planuojamas valstybių obligacijų supirkimas nėra traktuojamas kaip tiesioginis pinigų skolinimas valstybėms, o praėjusią savaitę – faktiniu Europos Centrinio Banko sprendimu. Praėjusios savaitės ketvirtadienį paaiškėjo, jog nuo šių metų kovo iki 2016 metų rugsėjo, kas mėnesį, ECB finansų rinkoje pirks valstybių ir įmonių obligacijas, turtu įkeistas ir kitas finansines priemones, kurių bendra vertė sieks net 60 mlrd. eurų per mėnesį. Taip Europos centrinis bankas kovos su regione atsiradusia defliacija.

Lietuva

Vyriausybės vertybinių popierių emisijų kainų pokyčiai

Šaltinis: Bloomberg, MC Wealth Management

> Lietuvos valstybės skola 2014 m. trečiąjį ketvirtį siekė 38,3 proc. BVP ir buvo 0,7 proc. punkto mažesnė, nei antrąjį ketvirtį, ir 0,9 proc. punkto mažesnė, nei 2013 m. trečiąjį ketvirtį.

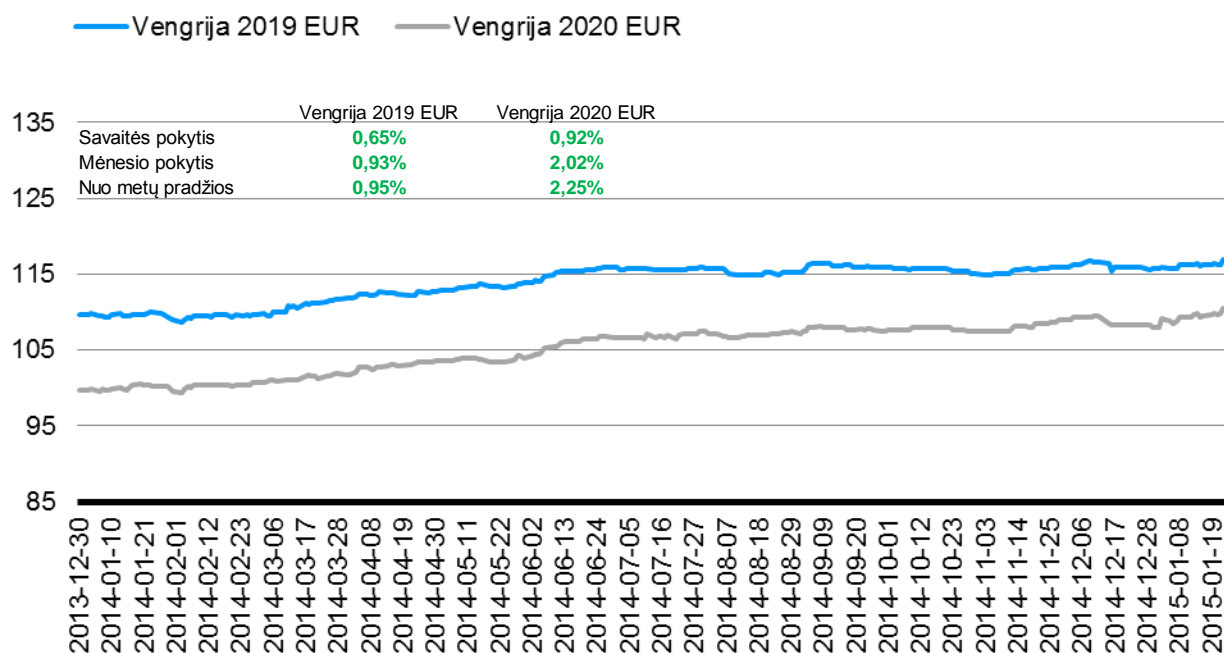
> Socialinės apsaugos ir darbo ministerija Vyriausybei pateikė nutarimą dėl mažiausiai uždirbančių kvalifikuotų viešojo sektoriaus darbuotojų tarnybinių atlyginimų minimalių dydžių didinimo. Juo siekiama viešajame sektoriuje sumažinti darbo užmokesčio skirtumą tarp vadovų ir mažiausių darbo užmokesčių gaunančių darbuotojų. Nutarimo įgyvendinimui iš valstybės biudžeto pagal preliminarius skaičiavimus 2015 metais darbo užmokesčiui padidinti skirta apie 24,6 mln. eurų per 10 mėnesių. Nutarimas turėtų įsigalioti nuo 2015 m. kovo 1 d.

> Statistikos departamento duomenimis, pramonės produkcija šalyje 2014 metų gruodį augo 3,8 proc., palyginus su atitinkamu laikotarpiu prieš metus, ir iš viso sudarė 1,57 mlrd. eurų.

> „Eurostat“ būsto kainų duomenimis, 2014 m. trečiąjį ketvirtį būsto kainos Lietuvoje padidėjo 1,6 proc., palyginus su ankstesniu ketvirčiu, ir 10,1 proc., palyginus su 2013 m. trečiuoju ketvirčiu.

Vengrija

Vyriausybės vertybinių popierių emisijų kainų pokyčiai

Šaltinis: Bloomberg, MC Wealth Management

> Patikslintais Ekonomikos ministerijos duomenimis, 2014 m. gruodį užfiksuotas 111,9 mlrd. forintų (apie 361 mln. eurų) biudžeto deficitas, o visų praėjusių metų deficitas siekė 825 mlrd. forintų (apie 2,7 mlrd. eurų), kai deficito tikslas buvo 1,151 mlrd. forintų (apie 3,7 mlrd. eurų). Taigi biudžeto deficitas vietoje planuotų 2,9 proc. BVP sieks apie 2,5-2,6 proc. 2015 m. biudžeto deficito planas yra 2,4 proc. Pasak Ekonomikos ministro, šis tikslas išlieka realistiškas ir pasiekiamas, nors didžiausios rizikos kyla dėl išorinių veiksnių: konflikto Ukrainoje ir rinkimų Graikijoje.

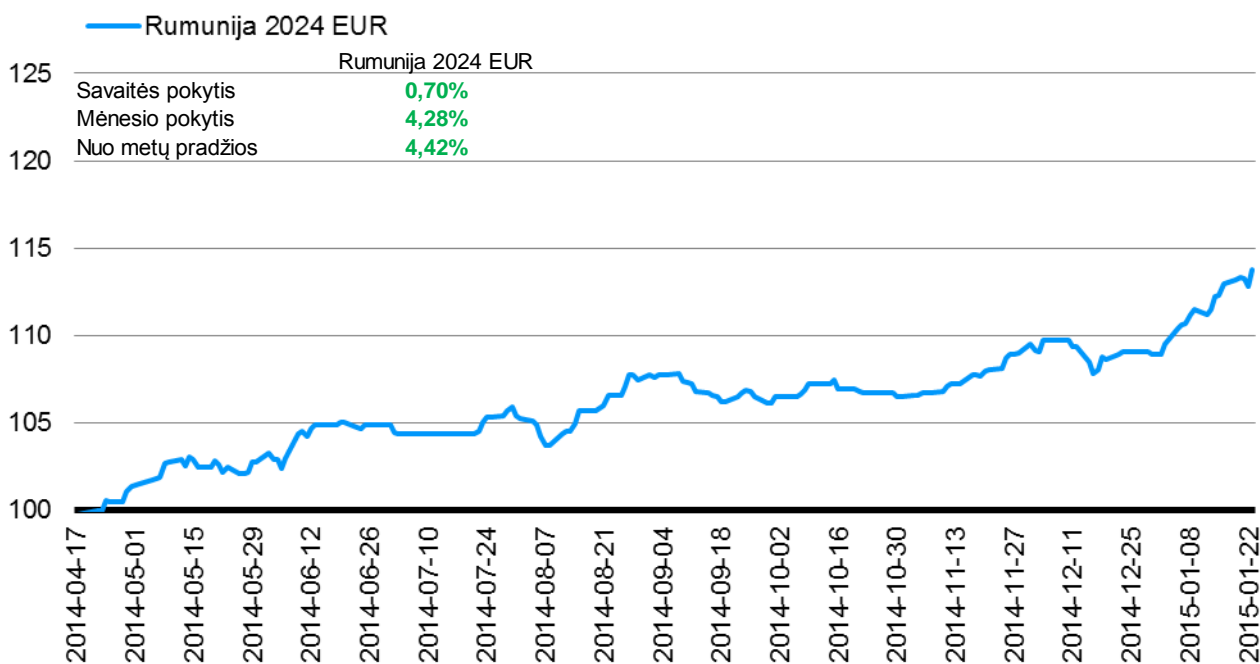
> „UniCredit“ banko išleistoje ataskaitoje prognozuojama, jog šiais metais Vengrijos bankininkystės sektorius po keleto metų pertraukos ir bankams „nedraugiškos“ ministro pirmininko vykdytos politikos vėl fiksuos pelną, sumažins blogų paskolų dalį, tačiau skolinimo apimtys taip pat mažės. Banko prognozuojamas visos sistemos ikimokestinis pelnas sieks 0,4 proc. viso turto (palyginus su 1,8 proc. nuostoliais 2014 m.), blogų paskolų dalis turėtų sumažėti nuo 20,5 proc. 2014 metais iki 19,5 proc. 2015 metais. Vis dėlto, mažmeninės bankininkystės skolinimas susitrauks 13,5 proc., o verslo kreditavimas paaugs 1,8 proc.

> Vengrijos valstybės skola 2014 m. trečiąjį ketvirtį siekė 80,3 proc. BVP ir buvo 2,6 proc. punkto mažesnė, nei antrąjį ketvirtį, bet 1,9 proc. punkto didesnė, nei 2013 m. trečiąjį ketvirtį.

> „Eurostat“ būsto kainų duomenimis, 2014 m. trečiąjį ketvirtį būsto kainos Vengrijoje padidėjo 1,5 proc., palyginus su ankstesniu ketvirčiu, ir 3,8 proc., palyginus su 2013 m. trečiuoju ketvirčiu.

Rumunija

Vyriausybės vertybinių popierių emisijų kainų pokyčiai

Šaltinis: Bloomberg, MC Wealth Management

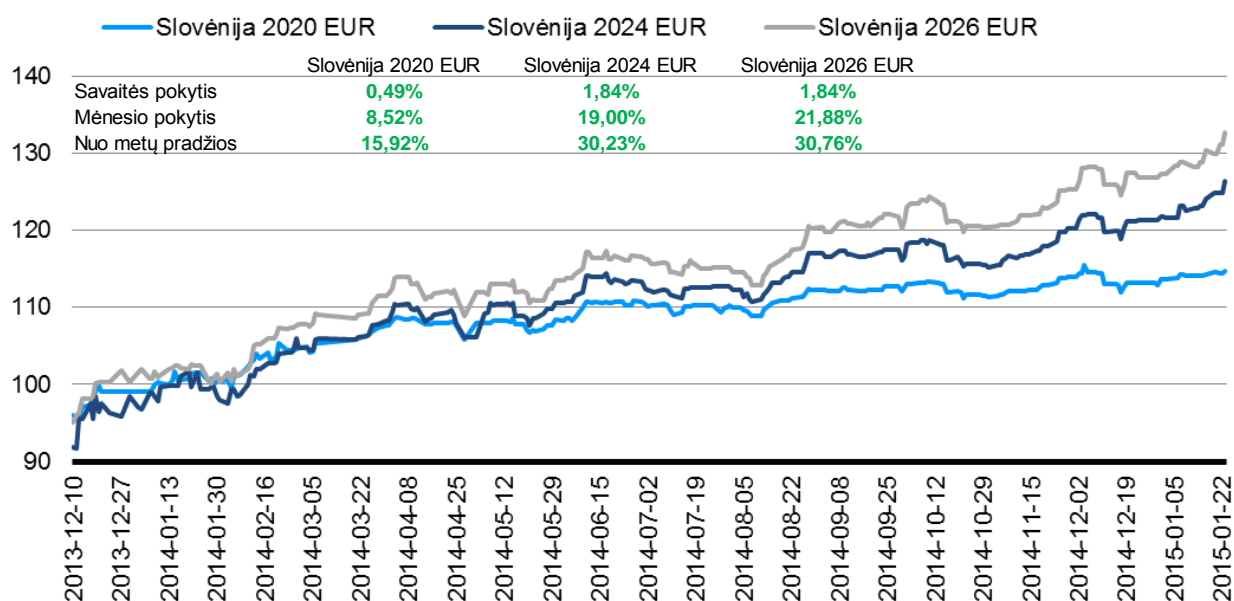
> Rumunijos vyriausybė planuoja pagalbos skolininkams, kurių įsipareigojimus padidino Šveicarijos franko atriškimas nuo euro ir stiprėjimas, programą. Šalyje jau praėjusiais metais buvo priimtas projektas, pagal kurį, mažiausias pajamas gaunantiems skolininkams buvo sumažintos periodiniai palūkanų mokesčiai. Šiuo metu svarstoma padidinti programoje galinčių dalyvauti žmonių pajamų ribą bei padidinti suteikiamą „nuolaidą“. Tai leistų programoje dalyvauti 75 proc. skolininkų, palyginus su 51 proc. dabar bei dar labiau sumažintų jų palūkanų įmokas. Šios programos poveikis šalies biudžetui sieks apie 0,5 proc. BVP. Apie 76 tūkst. gyventojų/namų ūkių yra pasiskolinę Šveicarijos frankais. Diskusijos toliau tęsiasi dėl paskolų Šveicarijos frankais perskaičiavimo į Rumunijos lėjas 20 proc. aukštesniu, nei faktinis kursas.

> Rumunijos valstybės skola 2014 m. trečiąjį ketvirtį siekė 38,1 proc. BVP ir buvo 0,2 proc. punkto didesnė, nei antrąjį ketvirtį, bet sumažėjo 0,3 proc. punkto nuo 2013 m. trečiojo ketvirčio.

> „Eurostat“ būsto kainų duomenimis, 2014 m. trečiąjį ketvirtį būsto kainos Rumunijoje sumažėjo 0,9 proc., palyginus su ankstesniu ketvirčiu, ir 2,3 proc., palyginus su 2013 m. trečiuoju ketvirčiu.

Slovėnija

Vyriausybės vertybinių popierių emisijų kainų pokyčiai

Šaltinis: Bloomberg, MC Wealth Management

> Praėjusį penktadienį kredito reitingų agentūra „Moody's“ padidino Slovėnijos vyriausybės vertybinių popierių reitingą iki investicinio lygio – Baa3 su stabilia perspektyva. Sprendimą lėmė šalies pasiektas fiskalinės konsolidacijos progresas bei fiskalinės politikos tikslų pasiekimo perspektyvos 2015 metais. Reitingų agentūra tikisi, jog šalies valstybės skola nuo šių metų pradės mažėti, taip pat mano, jog šalies bankininkystės sektorius stabilizuojasi.

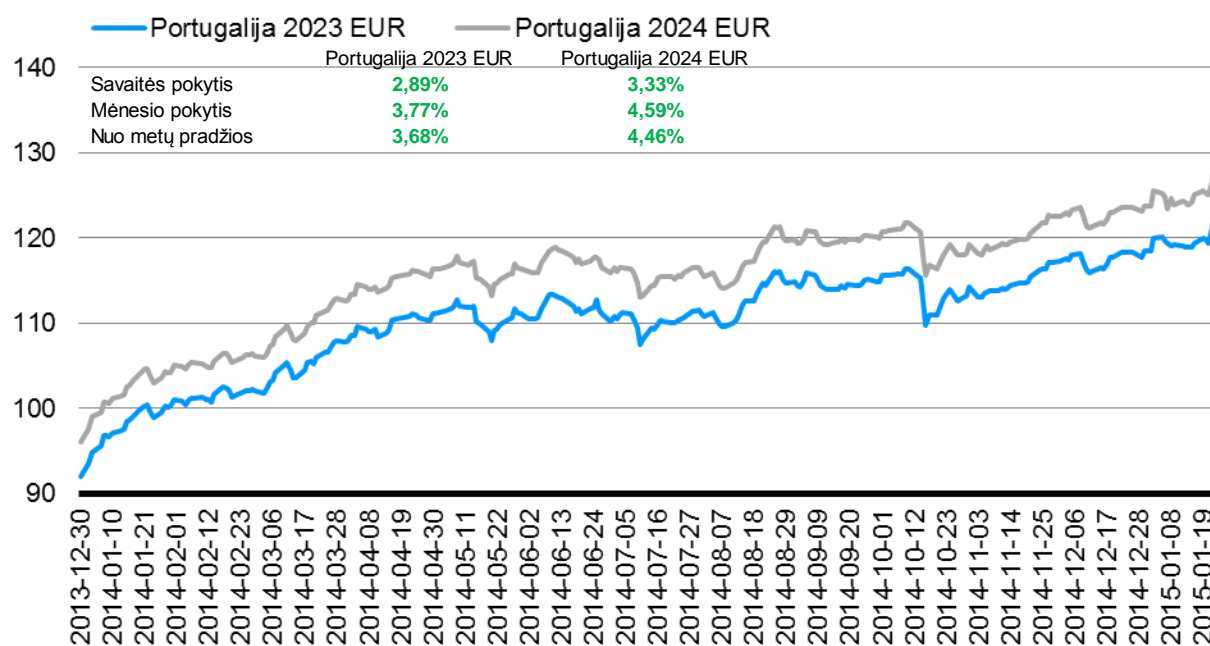
> Kita vertus, finansų ministras Dusas Mramor interviu sakė, jog tikisi valstybės skolos padidėjimo iki 83 proc. BVP šiais metais, prieš jai pradėdant mažėti 2016-aisiais. Patikslintais „Eurostat“ duomenimis, Slovėnijos valstybės skola 2014 m. trečiąjį ketvirtį siekė 78,1 proc. BVP ir buvo 0,2 proc. punkto mažesnė, nei antrąjį ketvirtį, bet išaugo 16,8 proc. punkto nuo 2013 m. trečiojo ketvirčio.

> Slovėnijos produkcijos kainos praėjusių metų gruodį sumažėjo 0,2 proc., palyginus su atitinkamu laikotarpiu 2013 m. Per 2014 metus produkcijos kainų sumažėjimas sudarė 0,2 proc., kai 2013 m. kainos augo 0,5 proc.

> „Eurostat“ duomenimis, 2014 m. trečiąjį ketvirtį būsto kainos Rumunijoje sumažėjo 0,9 proc., palyginus su ankstesniu ketvirčiu, ir 2,3 proc., palyginus su 2013 m. trečiuoju ketvirčiu.

Portugalija

Vyriausybės vertybinių popierių emisijų kainų pokyčiai

Šaltinis: Bloomberg, MC Wealth Management

> Portugalijos viešojo sektoriaus deficitas 2014 m. sumažėjo 20 proc. ir siekė 7,07 mlrd. eurų., t.y., 655 mln. eurų mažiau, nei buvo tikėtasi. Rezultatą lėmė 2,3 proc. išaugę mokesčių pajamos, kurios pasiekė rekordinį 37,1 mlrd. eurų, o Vyriausybės išlaidos buvo sumažintos 1,2 mlrd. eurų.

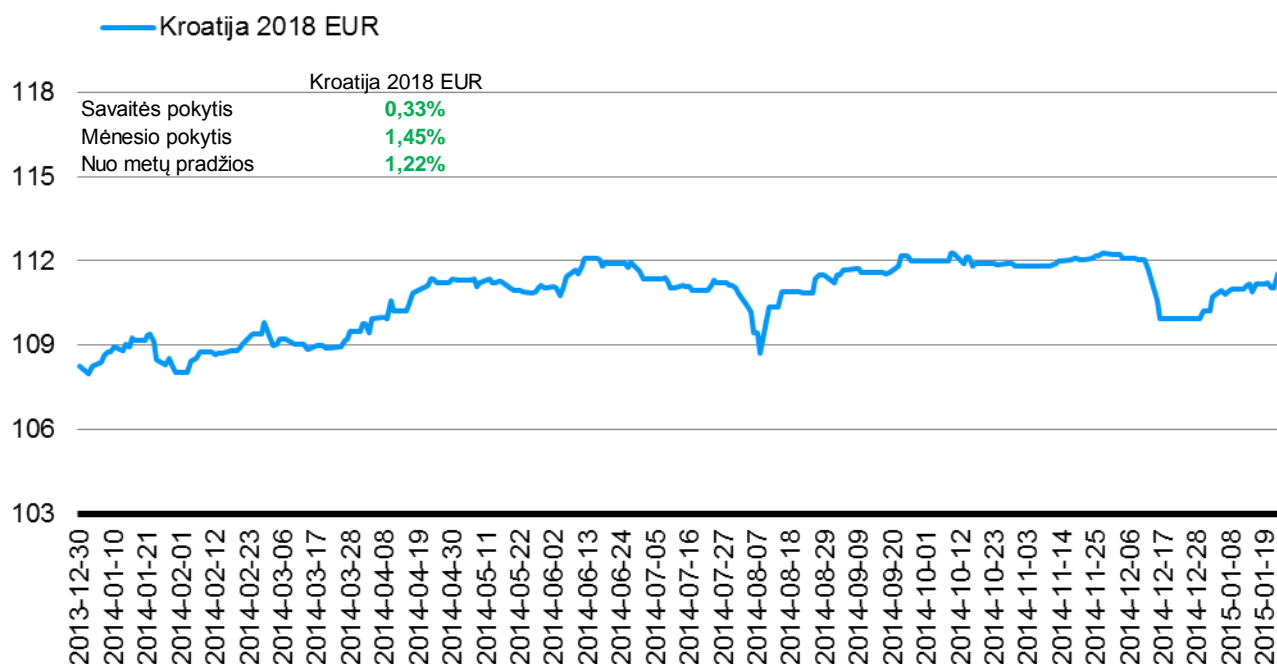
> Finansų ministrė Maria Luís Albuquerque pranešė, jog šalis netrukus pasinaudos žema skolinimosi kaina ir inicijuos išankstinio Tarptautinio Valiutos Fondo krizės metu suteiktos paskolos apmokėjimo procedūrą.

> „Eurostat“ duomenimis, Portugalijos valstybės skola 2014 m. trečiąjį ketvirtį siekė 131,4 proc. BVP ir buvo 1,9 proc. punkto didesnė, nei antrąjį ketvirtį, bei 3,6 proc. punkto didesnė nei 2013 m. trečiąjį ketvirtį.

> „Eurostat“ būsto kainų duomenimis, 2014 m. trečiąjį ketvirtį būsto kainos Portugalijoje sumažėjo 0,4 proc., palyginus su ankstesniu ketvirčiu, bet paaugo 4,9 proc., palyginus su 2013 m. trečiuoju ketvirčiu.

Kroatija

Vyriausybės vertybinių popierių emisijų kainų pokyčiai

Šaltinis: Bloomberg, MC Wealth Management

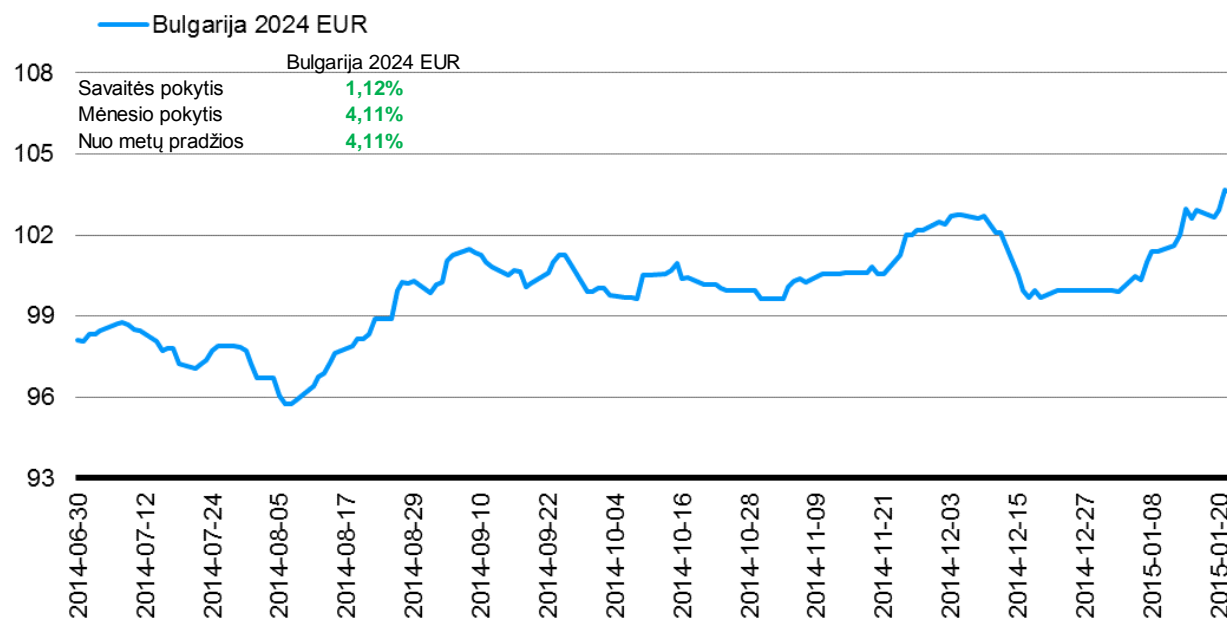
> Kroatijos Parlamentas priėmė Vyriausybės siūlymą ateinantiems 12 mėn. fiksuoti Kroatijos kunos ir Šveicarijos franko kursą lygyje, kuris buvo prieš Šveicarijos bankui atsisakant su euru surišto valiutos kurso režimo. Tai apsaugotų apie 60 tūkst. šalies gyventojų, kurie turi Šveicarijos frankais denominuotų paskolų, nuo ženklaus įsipareigojimų padidėjimo. Per nurodytą laikotarpį bus siekiama surasti tvaresnį sprendimą, tačiau neatmetamas ir masinis paskolų konvertavimas, panašaus į vykdytą Vengrijoje.

> „Eurostat“ duomenimis, Kroatijos valstybės skola 2014 m. trečiąjį ketvirtį siekė 78,0 proc. BVP ir buvo 1 proc. punkto didesnė, nei antrąjį ketvirtį, bei 7,3 proc. punkto didesnė nei 2013 m. trečiąjį ketvirtį.

> „Eurostat“ būsto kainų duomenimis, 2014 m. trečiąjį ketvirtį būsto kainos Kroatijoje paaugo 4,7 proc., palyginus su ankstesniu ketvirčiu, bei 2,6 proc., palyginus su 2013 m. trečiuoju ketvirčiu.

Bulgarija

Vyriausybės vertybinių popierių emisijų kainų pokyčiai

Šaltinis: Bloomberg, MC Wealth Management

> Pasaulio banko išleistoje šalies ekonomikos perspektyvų apžvalgoje prognozuojama, jog šalies BVP 2015 m. augs 1,1 proc., t.y., mažiau, nei 2014-aisiais. Vis dėlto, anot Pasaulio banko, šalies Vyriausybės prioritetai labiausiai atitinka šalies vystymąsi pagal organizacijos atliekamą analizę lemiančius veiksniai.

> Finansų ministerija suskaičiavo, jog kasmet šalyje nėra deklaruojamos apie 1,2 tonos dyzelinio kuro, arba apie 36,2 proc. viso šalyje sunaudojamo kuro. Dėl mokesčių ir akcizų, susijusių su nedeklaruotu kuru, vengimo, šalies biudžetas netenka apie 1,1-1,2 mlrd. levų (apie 562 – 613 mln. eurų) per metus. 2013 m. pradėtos muitinės, Nacionalinės pajamų agentūros bei degalinių priežiūros priemonės sumažino nedeklaruoto kuro prekybą apie 6-7 proc.

> „Eurostat“ duomenimis, Bulgarijos valstybės skola 2014 m. trečiąjį ketvirtį siekė 23,6 proc. BVP ir buvo 3,1 proc. punkto didesnė, nei antrąjį ketvirtį, bei 6,6 proc. punkto didesnė nei 2013 m. trečiąjį ketvirtį.

> „Eurostat“ būsto kainų duomenimis, 2014 m. trečiąjį ketvirtį būsto kainos Bulgarijoje paaugo 0,2 proc., palyginus su ankstesniu ketvirčiu, bei 1,8 proc., palyginus su 2013 m. trečiuoju ketvirčiu.